

Vergaderjaar 2011–2012

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

Nr. 204

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 januari 2012

Hierbij leg ik uw Kamer het overzicht voor van de stand van zaken bij de implementatie van EG/EU-richtlijnen en EU-kaderbesluiten in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het vierde kwartaal van 2011.¹

In deze brief wordt eerst ingegaan op de implementatieachterstand zoals die op 31 december 2011 gold. Daarna worden de oorzaken van de implementatie-achterstand behandeld en worden tevens dreigende implementatieachterstanden genoemd. Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingsprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie. Mede op uw verzoek zijn de lopende infracties wegens (vermeende) onjuiste implementatie in het overzicht «ingebrekestellingen» per departement opgenomen.¹

Aangezien de benamingen van de ministeries in de Rijksadressengids nog niet zijn aangepast, zijn in de bijlage (overzicht van de i-Timer) de oude benamingen van de ministeries gehanteerd. Ook de ministeries die als eerstverantwoordelijke voor de implementatie worden genoemd, zijn in het overzicht van de i-Timer nog niet aangepast aan de huidige situatie. In deze brief worden omwille van de actualiteit wel de nieuwe benamingen van de ministeries gebruikt bij de duiding van achterstanden. Ik vraag er uw begrip voor dat bij het vergelijken van de gegevens uit deze brief met de uitdraai van de i-Timer de benamingen niet één op één lopen.

Huidige achterstand

In het vierde kwartaal van 2011 zijn negen achterstallige richtlijnen geïmplementeerd. Tegelijkertijd zijn er in dit kwartaal zes nieuwe richtlijnen/kaderbesluiten in overschrijding bijgekomen en bleek één kaderbesluit ten onrechte niet opgenomen te zijn in de i-Timer. Daarmee bedraagt de totale achterstand ultimo vierde kwartaal 2011 drieëntwintig richtlijnen/kaderbesluiten. De totale implementatieachterstand van

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Nederland is daarmee in het vierde kwartaal van 2011 afgenomen van vijftientig naar drieëntwintig richtlijnen/kaderbesluiten.

Voor de goede orde merk ik nog op dat in het in bijlage meegezonden overzicht van de i-Timer bij enkele richtlijnen abusievelijk nog is vermeld dat de implementatie nog niet voltooid was per 1 januari 2012 jongstleden. Het betreft de richtlijnen 2010/48 en 2011/68 welke volledig waren geïmplementeerd met ingang van 12 en 21 december 2011.

De 23 achterstallige richtlijnen/kaderbesluiten zijn aan de volgende ministeries toegeedeeld: BZK (2), EL&I (6), FIN (1), VenJ (6), SZW (1) en IenM (7).

De overschrijding van de implementatiedatum varieert sterk: zo bedroeg op 31 december 2011 de kleinste één dag, terwijl de uiterste implementatiedatum van een richtlijn met ruim 31 maanden was overschreden. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn/kaderbesluit is te vinden op de laatste pagina (pagina 113) van bijgevoegd kwartaaloverzicht.

In het vierde kwartaal van 2011 zijn 9 richtlijnen tijdig geïmplementeerd. Over heel 2011 bezien bedraagt het aantal tijdig geïmplementeerde richtlijnen 41 en het aantal niet-tijdig geïmplementeerde richtlijnen 39. Het kabinet houdt het implementatieproces nauwlettend in de gaten.

Achterstanden en hun oorzaken

Wat betreft de oorzaken voor de implementatieachterstand ultimo vierde kwartaal van 2011 speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder per ministerie toegelicht.

BZK

Richtlijn 2008/115 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PbEU L 348)

De richtlijn is inmiddels geïmplementeerd doordat op 31 december 2011 in werking is getreden de Wet van 15 december 2011 tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter implementatie van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van illegaal op hun grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen (PbEU L 348) (Stb. 30 december 2011, 663)]. De notificatie van de (volledige) implementatie heeft plaatsgevonden op 3 januari 2012. Omdat de notificatiedatum net na de peildatum ligt, is deze implementatie nog niet zichtbaar in het bijgevoegde implementatie-overzicht over het vierde kwartaal.

Richtlijn 2009/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 tot vaststelling van minimumnormen inzake sancties en maatregelen tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen

Voor de implementatie van deze richtlijn is een wijziging van de Wet arbeid vreemdelingen en het Vreemdelingenbesluit 2000 vereist. De verantwoordelijkheid voor de implementatie van deze richtlijn berust bij de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. De wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 is in werking getreden op 19 juni 2011. Een voorstel tot wijziging van de Wet arbeid vreemdelingen is op 6 juli jl.

ingediend bij de Tweede Kamer onder verantwoordelijkheid van het ministerie van SZW en op 20 december jl. aangenomen door de Tweede Kamer.

EL&I

Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54 en Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG.

De vaste commissie voor EL&I heeft op 21 september jl. verslag op het vereiste wetsvoorstel (32 814) uitgebracht. De nota n.a.v. het verslag is 21 november jl. aan uw Kamer aangeboden. Op 18 januari jl. heeft op verzoek van de vaste commissie een technische briefing over interconnectoren plaatsgevonden. Naar wij hopen zullen de richtlijnen zo spoedig mogelijk dit jaar zijn geïmplementeerd. De oorzaak van de overschrijding is mede gelegen in het feit dat het om complexe wetgeving gaat.

Richtlijn 2009/136/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/58/EG betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie en Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en RL 2009/140/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 2002/21/EG inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/19/EG inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten, en Richtlijn 2002/20/EG betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten.

De Eerste Kamer heeft op 17 oktober jl. een voorlopig verslag uitgebracht op het vereiste wetsvoorstel (32 549) en het gelijktijdig te behandelen voorstel tot een Verzamelwet Verkeer en Waterstaat (32 403). Op 13 december jl. hebben wij een memorie van antwoord aangeboden. De commissies voor IMRO en EL&I hebben hierop de inbreng voor een nader voorlopig verslag geagendeerd voor 17 januari a.s. en hebben de regering verzocht uiterlijk 31 januari 2012 een nadere memorie van antwoord toe te zenden. De commissies hebben voorts aangegeven onder voorbehoud van tijdige en adequate beantwoording genoemde wetsvoorstellen plenair te behandelen op 6 maart a.s. Naar wij hopen zal het wetsvoorstel ter implementatie met uitvoeringsregeling dit voorjaar in werking treden.

Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaardproductinformatie van energiegerelateerde producten.

De vereiste wijziging van de Wet implementatie EU richtlijnen energie efficiëntie is op 20 juli 2011 in werking getreden (Stb. 2011, 663). Verdere en volledige implementatie wordt gerealiseerd door middel van het Besluit etikettering energiegebruik energiegerelateerde producten. Het ontwerpbesluit is op

5 september jl. voorgelegd in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure. Het ontwerpbesluit is op 9 november 2011 ter advisering aangeboden aan Raad van State. Na ontvangst van het advies van de Raad van State zal het besluit naar verwachting eind februari/begin maart 2012 kunnen worden vastgesteld.

Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG.

Eind juni 2011 is het Verslag van uw Kamer op het voorstel van een Aanbestedingswet op defensie en veiligheidsgebied (32 768) ontvangen. De Nota naar aanleiding van het verslag is op 18 november jl. aan uw Kamer aangeboden. Hierop is het wetsvoorstel voor plenaire behandeling als hamerstuk aangemeld voor 24, 25 en 26 januari 2012. Naar wij hopen zal implementatie in de eerste helft van dit jaar plaatsvinden.

Financiën

Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 2000/46/EG

Deze richtlijn is per 3 januari jl. volledig geïmplementeerd.

lenM

Richtlijn 2007/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 tot wijziging van Richtlijn 91/440/EEG van de Raad betreffende ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap en van Richtlijn 2001/14/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuren;

Richtlijn 2008/57/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 betreffende de interoperabiliteit van het spoorwegsysteem in de Gemeenschap (herschikking);

Richtlijn 2009/131/EG van de Commissie van 16 oktober 2009 tot wijziging van bijlage VII bij Richtlijn 2008/57/EG;

Richtlijn 2008/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 tot wijziging van Richtlijn 2004/49/EG inzake de veiligheid op de communautaire spoorwegen (spoorwegveiligheidsrichtlijn);

Richtlijn 2011/18/EU van de Commissie van 1 maart 2011 tot wijziging van bijlage II, V en VI bij Richtlijn 2008/57/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de interoperabiliteit van het spoorwegsysteem in de Gemeenschap.

De Wet van 16 december 2010 tot wijziging van de Spoorwegwet, de Wet personenvervoer 2000 en de Wet op de economische delicten bevat de noodzakelijke wetswijziging ter implementatie van de richtlijnen 2007/58/EG, 2007/59/EG, 2008/57/EG, 2008/110/EG, 2009/131/EG en 2011/18/EU (het derde Europese spoorpakket). De wet is gepubliceerd in Staatsblad nummer 218 van 13 mei 2011. De voorbereiding van het wetsvoorstel kostte gezien de veelheid aan onderwerpen en de complexiteit van die onderwerpen meer tijd dan vooraf was ingeschat. Een belangrijke oorzaak van de vertraging was de beslissing om met één

wet vijf richtlijnen te implementeren. Hoewel de regering met deze beslissing juist tijdwinst beoogde («één wetgevingsprocedure in plaats van vijf»), bleek die beslissing anders uit te pakken. Bovendien ontstond discussie met betrokken partijen over de wijze van implementatie. De implementatie van de vijf richtlijnen vergt ook de vaststelling van twee algemene maatregelen van bestuur en van een aantal ministeriële regelingen. Het besluit van de Tweede Kamer de verdere implementatie van RL 2007/58/EG in plaats van bij ministeriële regeling bij AMvB (met voorhangprocedure) te laten geschieden vergde ook meer proceduretijd. De implementatie van 2007/59/EG is in oktober 2011 afgerond. De richtlijnen 2008/57/EG, 2008/110/EG, 2009/131/EG en 2011/18/EU zullen, na de publicatie van twee ministeriële regelingen, in het voorjaar van 2012 volledig geïmplementeerd zijn.

Richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2006 betreffende het rijbewijs (herschikking).

De vertraging ligt erin dat, anders dan in veel Europese landen, in Nederland de trajecten van het wijzigen en publiceren van regelgeving enerzijds en van het ter hand nemen van de uitvoering anderzijds voor dit onderwerp parallel lopen. Het wetsvoorstel met de benodigde wijzigingen van de Wegenverkeerswet 1994 en de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 ter implementatie van richtlijn 2006/126/EG is op 22 december 2011 door de Tweede Kamer aanvaard en vervolgens aan de Eerste Kamer gezonden. Een bijbehorende AMvB is op 16 december 2011 door de ministerraad aanvaard en is nu voor advies aanhangig bij de Afdeling advisering van de Raad van State. Naar verwachting zal de regelgeving in het voorjaar van 2012 worden gepubliceerd, ruimschoots voor de datum waarop op grond van de richtlijn de uitvoeringspraktijk conform de richtlijn moet zijn aangepast (19 januari 2013).

Richtlijn 2011/37/EU van de Commissie van 30 maart 2011 tot wijziging van bijlage II bij Richtlijn 2000/53/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende autowrakken.

De Commissierichtlijn 2011/37 is geïmplementeerd met een dynamische verwijzing in artikel 17 van het Besluit beheer autowrakken. In verband met de kenbaarheid van de doorwerking van de wijziging, is half januari 2012 melding gedaan in de Staatscourant waarmee de implementatie van de richtlijn is afgerond.

SZW

Richtlijn 2008/104/EG van het Europese Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende uitzendarbeid

Voor de implementatie van deze richtlijn is een wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs en de Wet op de ondernemingsraden vereist. De verantwoordelijkheid voor de implementatie van de richtlijn ligt bij de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs en de Wet op de ondernemingsraden is op 16 september 2011 aangeboden aan de Tweede Kamer. De nota naar aanleiding van het verslag is door de Tweede Kamer ontvangen op 6 december 2011.

VenJ

Richtlijn 2008/51/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 tot wijziging van Richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens

Omdat de implementatie een technisch ingewikkelde uitvoeringskwestie betreft, heeft de voorbereiding van het implementatievoorstel veel tijd gekost. De Tweede Kamer heeft op 22 december jl. ingestemd met het wetsvoorstel tot implementatie van deze richtlijn. Het voorstel is nu aanhangig in de Eerste Kamer.

Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad van 27 november 2008 over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politie en justitiële samenwerking in strafzaken

De wet van 6 oktober 2011 tot implementatie van het kaderbesluit is op 4 november 2011 in het Staatsblad geplaatst (Stb.490) en zal naar verwachting op 1 april 2012 in werking treden.

Kaderbesluit 2008/978 (Europees bewijsverkrijgingsbevel ter verkrijging van voorwerpen, documenten en gegevens voor gebruik in strafprocedures

Het wetsvoorstel tot implementatie van dit kaderbesluit (Kamerstukken II, 32 717) is gereed voor plenaire behandeling door de Tweede Kamer, naar verwachting begin februari 2011.

Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken

De reactie op de schriftelijke vragen van de Eerste Kamer is 23 december 2011 ingediend. Bij terugkeer van reces besluit de EK of nog een mondelinge behandeling volgt. Op 23 december 2011 is ook een brief naar de Eerste en Tweede Kamer gezonden met verdere nationale initiatieven.

Kaderbesluit 2008/909 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie

Het wetsvoorstel tot implementatie van dit kaderbesluit (Kamerstukken II, 32 885) is op 7 september 2011 bij de Tweede Kamer ingediend. De Vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft op 2 november 2011 een verslag uitgebracht over dit wetsvoorstel.

Kaderbesluit 2008/947 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning op vonnissen en proeftijdbeslissingen met het oog op het toezicht op proeftijdvoorwaarden en alternatieve straffen

Het wetsvoorstel tot implementatie van dit kaderbesluit verkeert nog in de fase van voorbereiding. Naar verwachting kan dit technisch ingewikkelde wetsvoorstel dit voorjaar in consultatie worden gezonden. Overigens is dit kaderbesluit nog door geen enkele EU-lidstaat (tijdig) geïmplementeerd.

Dreigende overschrijding

BZK

Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking):

Voor de implementatie van deze richtlijn is een wijziging van de Woningwet, het Besluit energieprestatie gebouwen, het Bouwbesluit 2003 en de Regeling energieprestatie gebouwen vereist. De verantwoorde-

lijkheid voor de implementatie van deze richtlijn berust bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Woningwet is op 16 december 2011 aan de Tweede Kamer gezonden (Kamerstukken II 2011/2012, 33 124, nr. 2). Volgens de richtlijn moeten uiterlijk 9 juli 2012 de nodige wettelijke bepalingen worden vastgesteld en bekendgemaakt. De meeste bepalingen moeten uiterlijk per 1 januari 2013 in werking treden. Er wordt naar gestreefd dat de wetswijziging uiterlijk 9 juli 2012 bekend wordt gemaakt en 1 januari 2013 in werking treedt. Ook wat betreft de wijziging van de genoemde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regeling is dat het geval.

EL&I

Richtlijn 2009/119/EG van de Raad van 14 september 2009 houdende verplichting voor de lidstaten om minimumvoorraden ruwe aardolie en/of aardolieproducten in opslag te houden

Richtlijn 2009/119 wordt geïmplementeerd door een (in voorbereiding zijnde) Wet voorraadvorming aardolieproducten 2012 en onderliggende regelgeving.

Met betrekking tot het wetsontwerp voorraadvorming aardolieproducten 2012 is afgelopen najaar een internetconsultatie gehouden. De bevindingen daarvan worden thans verwerkt in het wetsvoorstel dat op korte termijn ter advisering naar de Raad van State zal worden gestuurd. Implementatie per 31 december 2012 is daarmee nog haalbaar.

lenM

Richtlijn 2010/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2010 betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen.

Voor de implementatie van deze richtlijn is een wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 vereist. De voorbereiding van het wetsvoorstel kostte gezien de complexiteit van de richtlijn meer tijd dan vooraf was ingeschat. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 is op 28 december 2011 verzonden aan de Tweede Kamer, zodat een tijdige implementatie (27 februari 2012) mogelijk blijft, mits de parlementaire behandeling voorspoedig verloopt.

Richtlijn 2011/15/EU van de Commissie van 23 februari 2011 tot wijziging van Richtlijn 2002/59/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de invoering van een communautair monitoring- en informatiesysteem voor de zeescheepvaart (PbEU 2011, L 49).

Richtlijn 2011/15/EU wordt geïmplementeerd door een wijziging van de Wet bestrijding ongevallen Noordzee. Het wetsvoorstel ter implementatie is op 27 oktober jongstleden bij de Tweede Kamer ingediend (Kamerstukken 33 064). De vaste commissie voor lenM bracht op 14 november 2011 een blanco verslag uit (33 064, nr. 5). Tijdige implementatie, uiterlijk op 16 maart 2012, is daarmee nog steeds haalbaar.

SZW

Richtlijn 2010/18/EU van de Raad van 8 maart 2010 tot uitvoering van de door BUSINESSEUROPE, UEAPME, het CEEP en het EVV gesloten herziene raamovereenkomst en tot intrekking van Richtlijn 96/34/EG (ouderschapsverlof)

Voor de implementatie van deze richtlijn is een wijziging van de Wet arbeid en zorg en de Arbeidstijdenwet vereist. Het desbetreffende wetsvoorstel is op 30 november 2011 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Richtlijn 2004/40/EG van 29 april 2004 betreffende de minimumvoorschriften inzake gezondheid en veiligheid m.b.t. de blootstelling van werknemers aan de risico's van fysische agentia (elektromagnetische velden) (18e bijzondere RL in de zin van art. 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG) (BNC 22 112, 190)

Uitvoering van de richtlijn zou leiden tot problemen met MRI-scans. De implementatietermijn – die oorspronkelijk liep tot en met 30 april 2008 – is daarom met Richtlijn 2008/46 opgeschoven naar 30 april 2012 in de hoop dat voor die tijd een nieuwe richtlijn tot stand zou komen. Dat is tot heden niet gelukt. De Commissie werkt nu aan een nieuwe richtlijn om de implementatiedatum verder uit te stellen.

VenJ

Kaderbesluit 2009/829/JBZ van de Raad van 23 oktober 2009 inzake de toepassing, tussen de lidstaten van de Europese Unie, van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen inzake toezichtmaatregelen als alternatief voor voorlopige hechtenis

De implementatie van dit kaderbesluit betreft een technisch ingewikkelde wijziging van onder meer het Wetboek van Strafvordering. Het bewijs dat meer lidstaten hiermee worstelen is het gegeven dat nog niet één EU-lidstaat dit kaderbesluit tot op heden heeft geïmplementeerd.

Ingebrekestellingsprocedures

In het vierde kwartaal van 2011 zijn zes nieuwe ingebrekestellingen toegevoegd, en twee zaken geseponeerd. Van de zes toegevoegde zaken komen er vijf voor rekening van EL&I. De richtlijnen 2009/43 en 2010/80 (defensiegerelateerde producten) zijn inmiddels geïmplementeerd. Richtlijn 2009/81 gaat over aanbestedingen op defensiegebied. De andere twee richtlijnen, 2009/72 en 2009/73 gaan over de interne markt voor respectievelijk elektriciteit en aardgas.

De implementatie van richtlijn 2009/52 (illegale tewerkstelling) onder verantwoordelijkheid van de minister voor I&A is nog afhankelijk van een wetsvoorstel van SZW over dit onderwerp dat nu in de Eerste Kamer ligt. Seponering heeft plaatsgevonden van de zaak over richtlijn 2009/44 van VenJ betreffende de afwikkeling van betalingen en effectentransacties, en van richtlijn 2009/48 van VWS, over de veiligheid van speelgoed.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen